

HOOFDSTUK EEN

Er zijn maar weinig mensen die nooit vergeten zullen worden. En van die mensen zijn er maar een paar die nooit vergeten zullen worden omdat ze iets moois hebben gedaan. Omdat ze een middel tegen verkoudheid hebben uitgevonden, op teenslippers de Mount Everest hebben beklommen, een egelfamilie van de snelweg hebben gered – ik zou het al geweldig vinden als ik degene was die de supersize ontbijtbom van Café Dikke op kan zonder om een kotssemmer te hoeven vragen. Alles zou beter zijn dan dit: Nat Dobbs, die in de rust van de laatste footballwedstrijd van het seizoen live op de lokale tv zijn zaakje liet zien. Klopt, dat doet weinig onder voor de man die koeltechnieken veiliger wilde maken en cfk's uitvond en al doende een groter gat in de ozonlaag maakte dan alle bewoners van de westerse wereld bij elkaar. Misschien is het soms niet zo verkeerd om onopgemerkt te blijven.

Ik vraag me af hoelang mijn vader ervoor nodig had om tot de conclusie te komen dat we na zoiets niet in Butte konden blijven. Of ik mijn broek eigenlijk alweer had opgehesen voor hij in gedachten zijn boeltje had gepakt en ons de stad uit had geloodst. Nog geen twee maanden nadat alle leerlingen en docenten, plus honderden trouwe

televisiekijkers, mijn blote kont hebben aanschouwd, rijdt de familie Dobbs met alles wat er in een gehuurde verhuisbus past oostwaarts. Bij gebrek aan een al te uitbundig gevoel voor avontuur heeft mijn vader Gunther bepaald dat de luttele 65 minuten naar de volgende stad volstaan om de schande uit te wissen waarmee ik ons met mijn onkarakteristieke daad van zedeloosheid heb opgescheept. Bovendien wil hij niet te ver weg van zijn geliefde autogarage, de parel aan de kroon van zijn Amerikaanse droom, het stupide stokje dat hij op een dag zal doorgeven aan zijn favoriete zoon. Dat ben ik niet, maar ik denk zomaar dat je dat al had begrepen.

‘Als je op je nieuwe school maar niet weer van die stomme onzin uithaalt. Dit is het, Nat, er zijn verder geen scholen meer voor je. Je zorgt dat je het hier redt en anders donder je maar op.’ Mijn vader haalt zijn ogen heel even van de weg om me aan te kijken.

Hij rijdt altijd met één hand aan het stuur, terwijl hij met de andere manisch ergens tegen tikt: het dak als zijn raampje openstaat, de binnenkant van het portier als het dichtzit. Met hem op pad zijn is één grote wedstrijd tussen ergernissen: het constante getik van zijn vingers tegen zijn altijd maar door wauwelende stem. Op dit moment staat de stem op winnen, vooral omdat hij hetzelfde afgezaagde liedje afdraait dat ik nu al vijftien jaar hoor. Het is een pakkend deuntje getiteld *Waarom ben je toch zo'n halve gare, Nat?*

‘Ik snap gewoon niet waarom je niet wat meer op je broer lijkt. Gunner komt dit jaar met behoorlijke cijfers

van school en dan krijgt-ie een sportbeurs voor Montana Tech, tenminste, als jouw exhibitionistische stunt de toelatingscommissie niet onder ogen is gekomen. Hij is een gezonde knul van zeventien, hij trapt heus ook lol, net als ik op die leeftijd. Hij gaat ook weleens los, ik weet dat er een paar meiden zijn – gewoon, puberdingen. Maar hij heeft nog nooit, maar dan ook nooit z'n leuter aan de hele stad laten zien.'

'I-ik h-heb toch ver-t-teld hoe het gegaan is, pap.' Ik noem hem alleen maar pap in zijn gezicht. Verder zal hij worden aangeduid als Guppenkop, of kortweg Gup. Gunther 'Gup' Dobbs, leuke, liefhebbende vader van Gunther 'Gunner' Dobbs.

'Ja, ja, ik weet het, die andere gasten zeiden dat ze ook hun broek gingen laten zakken, een geintje voor de teambuilding. Maar zij deden het niet, hè Nat? Nee, jij bent weer de enige kloothommel die van school moet veranderen.'

Drie basisscholen, twee middelbare scholen, een halfjaar op nummer drie en daar gaan we weer. Dit wordt mijn zevende school. Ik ben het eeuwig gepeste kind, het stotterende, stumperende mikpunt van spot en hoon waar elke pestkop met een beperkte fantasie en intelligentie van droomt. Ik schrijf zo ongeveer zelf de schop-mij-papiertjes voor op mijn rug. Op mijn laatste school heb ik mijn uiterste best gedaan om me aan te passen. Eerste jaar bovenbouw, mijn laatste kans om een einde te maken aan de kringloop van buitensluiting en bovenarmstoten. Voor de inspiratie had ik zelfs mijn

broer Gunner geobserveerd, de lompe drol die hier voor perfect doorgaat. ‘Wees nou eens niet zo’n eikeltje en doe gewoon net als die populaire gasten,’ luidde zijn wijze advies, dus dat deed ik dan maar. Dat wil zeggen, ik deed als Bryce Davies.

Bryce Davies heeft een keer een levende rups opgegeten in de pauze, bij scheikunde expres met een bunsenbrander zijn wenkbrauwen eraf geschroeid en aan een Duitse uitwisselingsscholier gevraagd of de Holocaust echt had plaatsgevonden of door de Joden bij elkaar was verzonnen om geld uit de oorlog te slaan. In iedere wereld waar fatsoen, beschaving en, ja, het recht de boventoon voeren, is Bryce Davies een achterlijke klootzak die op geen enkele wijze iets nuttigs aan de mensheid bijdraagt. Maar in de wereld die middelbare school heet, was hij het enige wat er echt toe doet: hij was cool.

‘Zie je de ’Stang achter ons? Ik zie geen bal met de dooie hoek van dit ding.’ Guppenkop rukt en sjort aan de zijspiegel om maar een glimp van zijn dierbare kindje op te vangen. Ik doe met bijpassende bewegingen alsof ook ik hard op zoek ben naar de knalrode Ford Mustang Cabriolet (1967), die mijn vader elke avond oppoetst en waarin hij alleen op zondag durft te rijden. Vandaag is het zaterdag, maar de auto is uit de garage bij het oude huis gehaald om de rit naar het nieuwe te maken. De Mustang is net als wij op weg naar de hectiek van de bruisende metropool Manhattan, Montana. Aantal inwoners: 1549, plus vier vanaf vanmiddag.

‘Ja, i-ik zie hem,’ lieg ik.

‘Gelukkig. Gunner kan tenminste rijden. Dat kunnen we van Wendy niet zeggen. Als ze maar niet zit te paffen daar. Ik hoef maar iets van die gore stinkstokken aan mijn originele leren bekleding te ruiken en ze mag die auto met een tandenborstel schoonmaken.’

Mijn moeder rookt altijd graag in zijn Mustang. Ik denk dat dit haar manier is om twee dikke middelvingers op te steken naar Gup en zijn gemotoriseerde minnares. Ze was niet boos die dag van de wedstrijd, alleen bezorgd. Dat was erger. Dat betekende dat ik weer van school moest. Ik wist hoe dit zou aflopen. Er kwam altijd een breekpunt, iets wat een nieuwe dimensie toevoegde aan het pesten, waardoor ze behalve voor mijn geestelijke gezondheid en sociale ontwikkeling ook begon te vrezen voor mijn fysieke veiligheid. Van die eerste twee verwachtte ze denk ik allang niets meer. Het waren háár ogen die ik zag toen ik eenmaal uit mijn gebukte houding overeind kwam, de koele februariwind langs mijn kont voelde strijken en in een wanhopige poging om mijn laatste restje waardigheid te redden instinctief mijn handen naar mijn kruis bracht. Haar open mond en verschrikte blik werden uit mijn aandacht verdrongen door het gegil en gejoel, het bulderende gelach, de vingers die vanuit alle hoeken van het stadion naar me wezen. Het duurde even voor het tot me doordrong wat er was gebeurd, dat ik als enige het geniale idee van Bryce Davies had uitgevoerd. Hij had zijn broek nog keurig netjes aan, net als de rest. De andere acht deelnemers van onze zogenaamde flashmob stonden er volledig en onberispelijk gekleed

bij. Het gelach was zo misselijkmakend cliché dat ik blij was toen Bryce op bezielende wijze ‘N-N-Nat heeft ballen, Nat heeft ballen. Wat hééft die Nat een ballen.’ begon te scanderen. Dat was tenminste origineel. Mijn moeder flipte, wat te verwachten was, want welke moeder wil de geslachtsdelen van haar zoon op tv? Meestal reageert ze vrij slecht als er zulke heftige dingen gebeuren. Toen ik een jaar of tien was eiste ze dat Robbie Hitchens naar kostschool zou worden gestuurd omdat hij mijn handen met mijn veters aan mijn voeten had vastgebonden en me vervolgens twee trappen af had geduwd. Het liep uit op schorsing voor hem en schoenen met klittenband voor mij. Ik vond het dus niet raar toen mijn moeder me liet weten dat ik weer naar een andere school moest. Ik had alleen niet verwacht dat Gup zich ermee zou bemoeien. In de hele geschiedenis van gesprekken, trainingen en overplaatsingen had hij nooit ook maar een minibeetje belangstelling getoond voor mijn schoolcarrière – of mijn kansen om die te overleven. Maar nu was het anders. Nu was heel Butte getuige geweest van mijn zwakte en mijn vernedering, en zulke ellende was besmettelijk en kon overslaan op iedereen die de pech had om in de buurt te zijn. ‘Stel je voor dat die toelatingscommissie van Montana Tech erachter komt dat hij Gunners broertje is, dan kunnen we die beurs wel op ons buik schrijven.’ Daar kwam zijn reactie zo’n beetje op neer. Misschien was dat wel de reden dat die ‘grap’ van Bryce me zo had aangesproken. Het had iets heel moois om midden in Gunners glorieuze eindexamenjaar mijn reet te laten zien.

‘Nou, daar zijn we dan.’ Gup rijdt de bus de oprit van ons huurhuis op en stopt met piepende remmen. ‘Het is niet zo groot als ons eigen huis, ik snap niet waarom je moeder zo nodig gras moest, ik had buiten best ook wat ruimte willen hebben om aan de ’Stang te sleutelen. Jij zult moeten leren hoe de grasmaaier werkt, want ik ben mooi niet van plan om dat klotegazon bij te houden.’

‘I-ik vind het niet erg. Ik h-h-hou wel van grasmaaien.’ Dat is niet echt zo. Ik heb er alleen een gewoonte van gemaakt om alles waar hij een hekel aan heeft leuk te vinden. Mijn moeder had ons huis in Butte er gratis bij gekregen. Ze trok toen ze pas getrouwd was bij mijn inmiddels overleden grootmoeder in. Als je de verhalen en de foto’s mag geloven was oma precies Gup, maar dan met een permanent en een soepjurk. Het hele huis was oma: het stoffen behang, de donkere houten meubels; het rook er zelfs oud. Dit nieuwe huis is eindelijk Wendy: vrijstaand, klein maar robuust, toe aan een beetje onderhoud en een lik verf, maar zonder schimmige hoekjes. Alles was precies wat het leek.

‘O ja?’ zegt Gup nadat hij de eerste doos op mijn eigenste grasveldje heeft gezet. ‘Misschien moet je op die nieuwe school van je ook maar eens zo’n positivo zijn, Nat, want ik ga niet nog verder van de zaak wonen. Gunner en ik zijn nu al ruim twee uur per dag onderweg, en hij moet straks in de buurt zijn voor zijn opleiding.’ Mijn broer mag het schooljaar afmaken op de school waarop hij altijd al heeft gezeten. Kan ik me niks bij voorstellen.

‘Ik weet het. G-geloof me, ik v-vind het ook niet leuk al die scholen. Er is niks aan om gestadig de nieuwe te zijn.’

‘Als je nou eens ophoudt woorden als “gestadig” te gebruiken, dan vinden ze je op je nieuwe school misschien niet meteen weer een mafkees.’ Gup laadt zijn grote mannelijke armen vol en strekt zijn grote mannelijke benen en loopt met grote mannelijke stappen naar het lieve kleine Wendyhuisje.

Oké. Dus als ik erbij wil horen, moet ik me gewoon niet langer verzetten tegen de voor de hand liggende oplossing: meer zijn zoals hij en minder zoals ik.

HOOFDSTUK TWEE

‘Tien minuten, Nat, over precies tien minuten ga ik weg,’ roept mijn moeder terwijl ze langs mijn slaapkamerdeur flitst. Even later galmt ze vanuit de badkamer: ‘We moeten niet te laat komen op onze eerste dag.’

‘Mam, w-waar is mijn Pink Floyd-shirt?’ Ik scheur de derde vuilniszak met kleren open.

‘Allemachtig, Nat, we hebben nu geen tijd om te zoeken, trek gewoon het eerste schone aan wat je kunt vinden.’ In haar lavendelblauwe Rolling Hills-uniform verschijnt ze in mijn deuropening. Aan de scherpe vouwen zie je precies waar de kartonnetjes hebben gezeten.

‘Ziet er professioneel uit, mam.’

‘Ja? Ik wou alleen dat het niet zo’n rottige pastelkleur was, waarom kunnen ze ons niet gewoon wit geven?’

‘M-misschien omdat de patiënten jullie dan voor echte verpleegkundigen aanzien?’ Mijn moeder heeft een baan gevonden als verpleeghulp, wat wil zeggen dat ze alle klusjes moet doen waar de verpleegkundigen geen zin in hebben. Maar zij maakt liever geen onderscheid en wuift mijn verklaring weg.

‘Ach, als puntje bij paaltje komt zijn we toch allemaal hetzelfde, er is iemand ziek en wij zorgen voor hem,’ zegt

ze. ‘Hier.’ Ze vist mijn Dark Side of the Moon-shirt uit een bergje al doorzochte kleren naast de deur.

‘Hoe wist je...?’

‘Vier minuten, Nat, trek aan. En pak een paar makkelijke sneakers, het is best een eind lopen.’

Eerste dag van school nummer zeven en ik word door mijn mammie gebracht. Ik voorzie echt geen enkel probleem.

Van het nieuwe huis naar de nieuwe school is het ruim een kwartier lopen, exclusief de paar minuten die het kost om onderweg twee dozijn donuts voor mijn moeders nieuwe collega’s te kopen. Zulke dingen doet ze. Ze zorgt ervoor dat mensen haar meteen mogen. Dat talent is alleen niet genetisch op mij overgegaan.

‘Hou even vast, Nat.’ Ze geeft me de dozen en zoekt in haar voor de gelegenheid aangeschafte tasje van wit nepleer. ‘Geef dit aan je nieuwe rector. Als ze me nodig heeft, mijn mobiele nummer zit erin en ook het nummer van de Hills, oké? Bellen kan altijd.’ Ze neemt de dozen weer aan en geeft me een envelop.

‘Mam, ik denk niet dat ze me aan mijn onderbroek in de vlaggenmast hijsen – niet meteen de eerste dag in elk geval. Geef ze even de tijd om een hekel aan me te krijgen.’

‘Niet zo negatief, mannetje.’ Ze neemt de dozen onder haar arm en zet een hand in haar zij. O jee, de preekhouding. ‘Ik weet dat je vader bot uit de hoek kan komen, maar dit is het inderdaad, Nat. In Manhattan gaat het gebeuren, ik heb hier een leuke nieuwe baan waarvoor